

HEMVÄNDAR FEST

JUNOSUANDO
373 ÅR

12-18 juli
2010

Ansvarig utgivare: Thomas Olofsson, Lappland Kulturbyrå www.lapplandkulturbyra.se. Redaktör: Pär Granlund, pergranlund@bredband.net Layout: Astrid Hedpalm. Foto: Pär Granlund där inget annat namn anges.

Innehållet får gärna citeras mot angivande av källan.

Välkommen till Junosuando!

Hemvändarveckor arrangeras lite varstans i vårt stora och fantastiska län som i år firar ett händelserikt 200-årsjubileum. Veckorna brukar bjuda på innehållsrika program för alla hemvändande bybor som gläds över att få träffa nära och kära.

Min hemby Junosuando är inget undantag. Dessutom firar vi i likhet med Norrbotten ett anrikt jubileum. I år är det nämligen inte mindre än 373 år sedan som Junosuando nämndes första gången i ett skriftligt dokument. Förmodligen är byn betydligt äldre än 373 år.

Det finns flera skäl för att vi firar ett 373-årsjubileum.

Viktigast är att vi inte vill leva i ett historielöst tillstånd. När vi i byn strålar samman för att forma en ljus och positiv

udda jubileumsår.

En annan orsak till att vi har valt att fira att byn fyller 373 år är att vi "Junisbor" inte har tillräckligt med tålamod för att vänta tills det är dags att fira 400 år för att få ha roligt tillsammans med hemvändare och alla andra som är lockade av att ta del av hemvändarveckans innehållsrika program.

Vi vill helt enkelt ha roligt NU!

Och efter festen fortsätter vi att samarbeta över alla gränser. Det gör vi helt enkelt därför att vi är övertygade om att samarbete är det i särklass bästa sättet för att stärka den gemensamma attraktionskraften.

Utan förmågan att samarbeta hade vi inte kunnat fira att byn Junosuando firar anrika 373 år.

framtid har vi en hel del att lära av de tider som har passerat.

I Tornedalen finns ett lärorikt talesätt som lär att "endast döda laxar följer med strömmen". Vi "Junisbor" är inte som några döda laxar. När alla andra firar jämna jubileumsår väljer vi att fira ett

En av de allra viktigaste förutsättningarna för ett framgångsrikt samarbete är att människor i olika åldrar och med skiftande intressen samt ambitioner har träffats under trevliga och festliga former för att på så sätt lära känna varandra.

Känner man inte varandra finns det ju inte heller någon anledning att samarbeta. Så enkelt är det.

Därför hälsar jag dig och dina vänner varmt och hjärtligt välkommen till Junosuando den 12-18 juli för att ta del av allt som vi "Junisbor" har att erbjuda dig. Om du sedan är en hemvändande junosuandobo eller inte saknar helt och hållet betydelse. Du är alltid varmt välkommen!

Thomas Olofsson
www.lapplandkulturbyra.se

Med stöd från: Leader Tornedalen - Juno bygg - Fors EI - Hertz biluthyrning - PUAB Pajala kommun - Pajala församling - Tornedalens Rör - ICA Alskog - Lappland Kulturbyrå - ABF - Office i Luleå - Energispar Nord

Medverkande arrangörer: Junosuando IK 75 år - Folkets Hus - Intresseföreningen - 11:an Hantverkscenter - Hushållningssällskapet - Fiskevårdsföreningen - Säaskisafari - Pajala församling - Tora Reginas konst - Aurora Retreat - Rovas Pub - Junosuando skola åk 8

Program för Hemvänderfesten i Junosuando 373 år 12 – 18 juli 2010

Måndag 12 juli

- 09.50 – 14.30 **Fotbollsskolan - Invigning av Fotbollsskolans 30-års jubileum.**
Plats: Karlavallen.
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 14.00 **Invigning av Junosuando 373 år och Hemvänderfesten 2010.**
Junosuandos grundare Lars Larsson Lasu och äventyraren Leonard Seppola hyllas. Tal av; Rikard Rehnlund, Lars Lindahl, Jeanette Berglund och Monika Metsävainio. Plats: Minnesstenen vid Brandstationen.
- 14.00 **Junaswa II - Boksläpp.** Kom och lär Er mer som Junosuando historia
Plats: Församlingshemmet.
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
Arrangör: Tora Reginas konst.
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 15.00 **Trädgårdsvandring bland Junosuandos "prunkande trädgårdar".**
Samling: Annikas Trädgård.
- 17.00 – 19.00 **Juno Bio Matiné – Barnfilm "Varning för vilda djur" .**
- 19.30 – 21.00 **Konsert och skivsläpp av Birger Willman**
Lokal: Folkets Hus.
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395.**

Tisdag 13 juli

- 10.00 – 14.30 **Fotbollsskolan på Karlavallen.**
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 12.00 – 15.00 **Kyrkogårdsvandring.**
Guidad kyrkogårdsvandring varje hel timme.
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard..**
Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
Arrangör: Tora Reginas konst.
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 15.00 – 17.00 **Cirkusskola efter Fotbollsskolan - Jonglering och akrobatik.**
Plats: Karlavallen.
- 18.00 – **Tornedalsk sommarafton – 3-rätters middag på Sippibell**
Boka plats: Pernilla Smedqvist 076-822 94 42.
- 19.00 – 22.00 **Disco 6 – 11 år på skolan**
Entré: 20 kr – fikaförsäljning
Arrangör: Klass 8 från Junosuando skola.

- 19.00 **Vernissage: Kreativa Junosuando Konst- och hantverksutställning på Aurora Retreat.**
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395.**
- 21.00 – 02.00 **Sääskisafari /Myggsafari på skolan.**
 Dans, underhållning i äkta tornedalsstil med mytomspunna Myggsafari – en upplevelse i gränslandet !!!
 Entré: 150 kr

Onsdag 14 juli

- 10.00 – 14.30 **Fotbollsskolan på Karlavallen.**
- 11.00 – 15.00 **Brödförsäljning direkt från stenugn.**
 Plats: ELMA (En Lokal Med Aktiviteter).
 Info: 070-211 56 92 Birgitta Wiss
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
 Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
 Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 15.00 – 17.00 **Cirkusskola - Jonglering och akrobatik.**
 Plats: Karlavallen.
- 18.00 **Tornedalsk Sommarafton – 3-rätters middag på Sippibell**
 Boka plats: Pernilla Smedqvist 076-822 94 42.
- 14.00 – **Utflykt med Kyrkan till Palokorva.**
 (OBS. Medtag egen kaffekorg).
- 19.00 – 21.00 **Metartävling på Isojärvi för oss upp till 16 år.**
- 19.00 – 21.00 **Konsert på Folkets Hus - Från Magdeburgerspel till Rock'n roll.**
 Ättlingar till Asle Ruotimaas för den musikaliska traditionen vidare.
- 19.00 **Junosuando Konst- och hantverksutställning på Aurora Retreat.**
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395.**

Torsdag 15 juli

- 09.00 – 16.00 **Juniscupen i Fotboll.**
 Gästande lag från grannkommunerna. 300 fotbollsspelande ungdomar träffas.
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
 Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
 Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 12.00 **Äldres dag - underhållning och tornedalsk kyrkkaffe.**
 Plats: Församlingshemmet.
- 17.00 - **"Häxan" Agnetha Öhman kommer till 11:an Hantverkscenter**
 Info och boka tid: 11:an Hantverkscenter 070-635 83 20.

- 18.00 – **Tornedalsk Sommarafton – 3-rätters middag på Sippibell**
Boka plats: Pernilla Smedqvist 076-822 94 42.
- 19.00 – 21.00 **Film på Juno Bio. "Robin Hood" (2010).**
- 19.00 **Konst- och hantverksutställning på Aurora Reatreat.**
- 19.00 **Internationell mat på Aurora Reatreat.** (OBS. Boka plats 0978 - 300 61)
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395.**

Fredag 16 juli

- 10.00 – 14.30 **Fotbollsskolan på Karlavallen.**
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 13.00 – 03.00 **Junis Cruising.**
Bilar glider genom det sommarfagra Junosuando, bilutställning, cruisingens finaste, fulaste, coolaste bilen utses.
Samling Folkets Hus
- 17.30 – 20.00 **Sommarfest och avslutning av Fotbollsskolan - LOGEN.**
Samling på Karlavallen med kortage till Logen. Underhållning, uppvisningar, tävlingar, lekar.
- 19.00 **Junosuando Konst- och hantverksutställning – Aurora Retreat**
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395.**
- 21.00 – 03.00 **Rock & Blusträff - LOGEN**
En magisk kväll utlovas och garanteras tillsammans med våra fantastiska musiker och artister...
en HELKVÄLL med drag!!!
Grupper/Artister under kvällen
- Ramblin och Horny Minds från Piteå - Läs och lyssna: www.ramblinminds.com.
  - Hog Hill från Piteå - Läs och lyssna: www.myspace.com/hoghillsweden.
  - Riffmakers AC/DC från Pajala - www.youtube.com (RIFF/MAKERS).
  - Stylemaster från Kiruna - Läs och lyssna: www.myspace.com/thestylemasters.
  - Fler artister kan tillkomma
- Entré:** 230 kr
Förköp: www.ticnet.se (Junosuando på sök), 11:an Hantverkscenter, JIK kansli, ICA Alskog.
OBS!!! Medtag kontanter till festen!!!

Lördag 17 juli

- 09.00 – 16.00 **Centacupen - Fotboll på Karlavallen.**
- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 19.00 **Junosuando Konst- och hantverksutställning – Aurora Retreat**

- 19.00 – 21.00 **"Hemlängtan" Mingelbuffé på Logen**
 Njut av buffén "Hemlängtan", bestående av traditionella tornedalska specialiteter tillsammans med vänner och bekanta i en härlig miljö.
 Pris: 200 kr (med Hemvändargalan 430 kr).
 Bokning och info: 11:an Hantverkscenter 070-635 83 20
www.ticnet.se (sök på "Junosuando").
- 20.00 – 01.00 **Pubkväll på PUB 395**
- 21.00 – 02.00 **Hemvändargalan - LOGEN**
 Stora FESTEN och mötesplatsen för alla Junosuandobor hemma och i förskingringen... härliga, glada minnen och återseenden. Dansa, mingla, skratta och njut av Junosuando i den ljusa sommarnatten...
Stig Bertil's legendariska dansorkester, country med **Hog Hill** (Tony Smedqvist), **Blågräs** (Peter Uvén och Peter Fredriksson)...**fler artister tillkommer...**
 Entré: 230 kr (med buffé 430 kr)
 Förför: www.ticnet.se Junosuando på sök), 11:ans Hantverkscenter, JIK kansli samt ICA Alskog.
OBS!!! Medtag kontanter till festen!!!

Söndag 18 juli

- 10.00 – 18.00 **Sommarcafé, turistinformation, bildspel och aktiviteter på 11:an.**
- 13.00 – 17.00 **Konstutställning "Livet förr i tiden" av Tora Regina Rensgaard.**
 Läs mer: www.junosuando.com/tora/tora_regina
- 13.00 – 18.00 **Gårdsloppisar – "Tornedalens största loppis".**
 Runt om i byn kommer loppisar att arrangeras på gårdarna.
- 12.00 – 15.00 **"Rötterna ropar"- Musikalisk gudstjänst i Junosuando kyrka.**
 Musiker och sångare med rötter i Junosuando tillsammans med Kyrkoherden Monika Metsävainio. Kaffe på gammalt tornedalsvis
 Arrangör: Pajala församling.
- 19.00 – 21.00 **Juno Bio. "Beck – levande begravd"**
 Arrangör: Folkets Hus Förening.

INFORMATION

Läs det kompletta programmet: www.junosuando.net

Entré:

Rock & Bluesträffen (fredag):	230 kr.
Mingelbuffé (lördag):	200 kr.
Hemvändargalan (lördag):	230 kr.
Entré fredag och lördag	385 kr
Övrigt se program	

Förför av biljetter:

www.ticnet.se (sök på "Junosuando"), ICA Alskog, 11:ans Hantverkscenter, JIK-kansli.

Frågor ring: 070-6358320, 0730-766566, 070-5104133

Obs!!! Medtag kontanter

Lisbeth lockar stockholmare till Junosuando!

I början av 1970-talet flyttade den då knappt 20-åriga Lisbeth Berglund (född Gustavsson) från den i år 373-årsjubilerande tornedalska byn Junosuando vid Torne älv för att söka lyckan i Stockholm.

-Jag längtar ofta hem till min födelseby Junosuando, berättar hon. Det är en alldeles speciell och varm känsla som jag har för min by.

Varje år återvänder hon till Junosuando och ett flertal gånger har hon lyckats få några stockholmare att göra henne sällskap.

Hon var inte ensam om att flytta från Kiruna där hon bott en kortare tid för att studera på gymnasiet.

-Vi var ett gäng tjejer som bestämde

oss för att flytta, berättar hon. Fortfarande håller vi kontakt med varandra.

Efter ett par år fick hon ett arbete vid försäkringskassan som fortfarande är hennes arbetsgivare.

Varje gång som hon tittar i sitt pass blir hon påmind om att Junosuando var platsen för hennes födelse.

-Jag och min familj har i alla år varit upp till Junosuando, fortsätter hon. Mina båda döttrar har alltid trivts där.

I många år har hon talat vitt och brett samt med en stor och stark stolthet om Junosuando för sina arbetskamrater och vänner i Stockholm.

-En man i ett vänpar undrade varför han skulle resa upp till myggen i Junosuando, berättar hon. Han gav i alla fall med sig och följde med. Efteråt hade han ändrat uppfattning och

tyckte att det var hans allra bästa semester någonsin. I Junosuando hade han bara fått vara i lugn och ro, ströva i naturen, fiskat i Torne älv, sett midnattssolen och fått bada bastu.

Bättre reseledare än Lisbeth Berglund kan man inte tänka sig. Under dagarna i Junosuando tar hon med sig sina gäster på olika utflykter och ger också åtskilliga prov på den välkända tornedalska gästfriheten.

-Det ska bli trevligt att få komma upp i sommar till hemvänderveckan och byns 373-årsjubileum, avslutar Lisbeth Berglund och utesluter inte att hon och maken flyttar till Junosuando efter att de har gått i pension.

-Fast vi har en gård i Södermanland som vi också måste ta hand om. Helt klart är ju att pensioneringen ger oss mer tid för att vara på båda platserna.

Välkommen till Tornedalens största "loppis"!

Vill du sälja din porslinservis eller ett par gamla längdsåkningsskidor eller nå't annat som skrotar i ditt garage?

I så fall är du välkommen till Tornedalens största loppmarknad som arrangeras i samband med firandet av Junosuandos 373-årsjubileum och hemvändervecka.

-Själv kommer jag att sälja kläder, porslin, böcker och prydnadssaker, säger Kerstin Johdet som är en av dem som arrangerar loppmarknaden.

När hon inte arrangerar en loppmarknad säljer hon tyg och hjälper maken Gunnar att föda upp tjurar. Loppmarknaden

arrangerar hon tillsammans med Inger Karkea.

-Vi kommer också att ha en bagageluckeloppis, berättar hon.

Det innebär att den som har nå't att sälja kan göra det genom att helt enkelt att sina grejer i bagageluckan i sin bil.

-Loppmarknaden kommer att vara spridd på flera olika platser i byn. Jag kommer att ha en skylt som visar att det är en loppmarknad på min gård.

Och bäst av allt är att det är gratis för den som vill sälja sina prylar.

Förre kommuningenjören Rickard Renlund älskar Junosuando

Under sina 47 år i Junosuando har den förre kommuningenjören Rickard Rehnlund aldrig lärt sig att tala tornedalsfinskans meän kieli. Det har dock aldrig hindrat honom och hustrun Sigrid från att älska den lilla byn vid Torne älv i Pajala kommun.

Inom kort kommer den andra boken om Junosuando. Den hembygdsintresserade Rickard Rehnlund har medverkat som en av bokens 15 författare.

Makarna Rehnlund bor en liten bit utanför byn Junosuando i ett stort och pampigt hus som de en gång i tiden ärvde av släktingen Lars Levi Rehnlund. Huset bär namnet Kapelligården.

-Lars Levi var en nära släkting till den kände väckelsepredikanten Lars Levi Laestadius, berättar Rickard Rehnlund där han sitter på en stol vid matbordet i det stora huset.

För 47 år sedan flyttade makarna Rehnlund från Sorsele i Västerbotten till den då egna kommunen Junosuando. Rickard hade fått en tjänst som kommuningenjör och hustrun Sigrid hade fått en tjänst som hushållslärlarinna vid kommunens skolor.

Ända sedan flytten till Junosuando har Rickard Rehnlund varit engagerad i olika frågor av betydelse för bygden.

-Jag vet inte riktigt vad som har drivit mig för att vara engagerad i bygdens frågor, problem och framtid, förklarar han sitt engagemang. Men det är nog en medfödd läggning som jag har. Dessutom är det så att folket häromkring gärna vänder sig till mig med olika problem. Det tycker jag om och försöker gärna hjälpa till med att lösa problemen.

På sätt och vis är hans engagemang en naturlig fortsättning av hans förfäders

intresse för att delta i samhällsbyggandet. Junosuandos äldsta hus från 1700-talet var en gång i tiden mötesplatsen för byborna. Det som en gång i tiden var bl.a byns postkontor står i dag på Rickard Rehnlunds gård.

I samband med firandet av byns 373-årsjubileum och hemvänderveckan ska Rickard Rehnlund berätta om två bybor. Det handlar om Lars Larsson Lasu som på tidigt 1600-tal upptäckte den värdefulla järnmalmen i Masugnbyn.

-Den andre är slädhundsföraren Leonard Seppälä som förde den nödvändiga medicinen från Anchorage till

det isolerade gruvarbetarsamhället Nome i Alaska. Sträckan var drygt 100 mil.

Vid sidan av sitt engagemang för samhället har Rickard Rehnlund haft två stora intressen; segelflygning och fotografering.

-1958 tog jag ett foto av en björn som använde en stör för att kunna äta upp en död häst. Avståndet till björnen var knappt 100 meter.

Bilden av björnen spreds till tidningar runt om i världen. Björn fick namnet "Norsjö-Björnen" och står idag uppstoppad i kommunhuset i Norsjö.

Rickard Rehnlund har bott sedan 1963 i Junosuando

Nu har andra boken om Junosuando kommit!

Under firandet av 373-årsjubileet blir det bokutsläpp. På måndagen kl 14.00 i församlingshemmet efter invigningen vid brandstationen finns den andra boken om Junosuando att köpa. Utgivare är Junosuando Hembygdsförening. Byaforskningsgruppen som skrivit boken bestod av Estrid Enkvist, Rickard Rehnlund, Gerda och Elis Smedkvist, Hugo Hjærtström, Frans Johdet och Elsa Olofsson. Många

bybor har hjälpt till med bilder och minnen.

-De har var och en skrivit om sina minnen och upplevelser av livet i Junosuando, berättar Hans Astermo som är den som ansvarat för den tekniska och grafiska produktionen.

Boken har över 200 sidor och kan beställas av Hans Astermo genom att skicka ett mejl till hans.astermo@telia.com. Priset är 420 kronor. Porto tillkommer.

Grattis 75-årsjubilerande Junosuando IK!

Det blir en hel del att fira i juli i den lilla byn Junosuando i Pajala kommun.

Tack vare en samhällsengagerad folkskollärare kan idrottsklubben Junosuando IK fira ett anrikt 75-årsjubileum.

-Erik Lövgren var en driftig person som var engagerad i det mesta i byn, berättar klubbens nuvarande ordförande Sture Fredriksson och bläddrar i pärmar med bilder och dokument om klubbens historia.

Dagen för bildandet av klubben var hösten den 21 september år 1935. Erik Lövgren med rötterna i Ångermanland hade lyckats samla 50 idrottsintresserade ungdomar till ett konstituerande möte.

-Skidor blev den första idrottsgrenen för klubben, fortsätter Sture Fredriksson. Den första tävlingen arrangerades 1936 och vanns av Hugo Poromaa. Sträckan var 3 mil och segertiden blev 2 timmar och 28 minuter.

Sedan dess har inte endast skidåkarna blivit snabbare i skidspåret utan också utvecklingen har varit snabb.

-Klubben växte och fick fler idrottsgrenar på programmet. Fotbollen kom tidigt med i verksamheten som också fick se volleyboll, basket, gymnastik och dans på programmet. 1975 började klubben med innebandy.

I likhet med många andra idrottsklubbar har eldsjälarna varit många och utan dem hade det varit svårt att bedriva en verksamhet för i första hand byns barn och ungdomar. Den minnesgode Sture Fredriksson nämner Erik Astermo, Lars Johdet, Martin Kruukka, Ivan Johansson och Hugo Poromaa.

-En person som jag vill framhålla är Tommy Mukka som var ordförande under den intensiva och expansiva perioden då "Logen" hade sin glansperiod.

Medlemsintäkterna och bidrag från kommunen och företag har aldrig räckt till för att finansiera verksamheten.

Under 1970- och 1980-talen kunde årsomsättningen ligga på drygt miljonen. Under 1990- och 2000-talen har det varit svårt att få det att gå jämnt ihop.

Idag har Junosuando IK planer på att sälja den populära "Logen" med

dansbana, rundloge, en ångande bastu och stugor till den som vill fortsätta verksamheten med dans, fester och middagar för stora sällskap.

Planeringen inför firandet av klubbens 75-årsjubileum pågår för fullt.

-Vi hoppas att Charlotte Kalla eller Marcus Hellner har lust att komma hit och inviga jubileet, avslutar Sture Fredriksson.

Idag är Sture Fredrikssons ordförande i 75-årsjubilerande idrottsklubben Junosuando IK.

Mary vill att du ska längta efter "Hemlängtan"!

Hemlängtan blev alldeles för stark för junosuandobon Mary Calla, född Kruukka, som efter drygt 35 år återvände hem till sin födelseby.

Nu vill hon att alla andra "junisbor" också ska känna suget efter "Hemlängtan".

"Hemlängtan" är i detta fall namnet på den speciella buffé som kommer att serveras i samband med firandet av Junosuandos 373-årsjubileum.

-Vi kan tacka det fantastiska solljuset och det rena samt drickbara vattnet för att de tornedalska maträtterna håller en sådan otroligt hög kvalitet, säger Mary Calla och ser ut över den glittrande Torne älv som sakta rinner förbi festlokalen "Logen".

Få vet som Mary Calla vad det innebär att leva utan det rena och drickbara vattnet som är källan till allt liv, glädje och utveckling. Den insikten och erfarenheten fick hon efter att tillsammans med sin dåvarande man ha bott och arbetat i Argentina, Tanzania och Liberia.

-Då var man tvungen att koka och filtrera vattnet för att man skulle kunna dricka det, berättar hon. Det som fanns i filtret var en obehaglig sörja.

Den första känningen av en hemlängtan fick hon då hon bodde på Gotland.

-Det började då jag var hemma i Junosuando under julen 1995.

Så småningom bestämde hon sig för att återvända hem. Med sin erfarenhet av utbildning och arbete inom lanthushåll, sjukvård och arkeologi fick hon arbete vid vårdcentralen. Senare blev det ett arbete som lärare innan hon fick ett jobb vid

"Tornedalsteatern" i Pajala. Hon är också en av dem som deltar i förberedelserna av firandet 373-årsjubileet i samband med hemvänderveckan.

Mary Calla och hennes kollegor har valt att kalla den tornedalskt präglade buffén som ska serveras i "Logen" för "Hemlängtan".

-Själv längtade jag hem för att återigen få uppleva det fantastiska ljuset, fortsätter hon. Ljuset gör att det ibland är svårt att gå och lägga sig på kvällen.

De här maträtterna ingår i buffén "Hemlängtan" (Kotikaipuu): Unhutettu liha (tjälknöl), Pottusalatti (potatissallad), Prittu mamman lihapuullat (mamma Brittas köttbullar Mamman leipä (mjukbröd), Loholaatikko (laxpudding), Veri makkara (blodkorv) Lohi käärylät (laxsnittar), Mansikka ja Raparperi kiisseli (jordgubbs- och rabarberkompott), Kahvi ja kahvi juusto (kaffe och kaffeost), Sima (samma) och Katajan juoma (enbärdricka). mat:

Det som inte kommer att serveras i buffén är de afrikanska palmnötterna som Mary Calla lärde sig att gilla att äta under åren i Afrika.

-Här hemma serverar jag såsen för sig...

Grattis Norrbottens första fotbollsskola!

Även om fotbollsklubben i Junosuando inte kan ståta med några stora framgångar på fotbollsplan finns det i alla fall något som klubben kan vara stolt över.

För 30 år sedan startade klubben en fotbollsskola för barn och ungdomar.

-Faktiskt blev vår fotbollsskola den allra första i Norrbotten, säger Birger Willman som är en av klubbens eldsjälur som brinner för att ge ungdomar en chans att spela fotboll och att umgås efter träning och match.

Det var tack vare två andra eldsjälur som Junosuando IK kom att starta en fotbollsskola. Bror Astermo och Kurt Eriksson återvände entusiastiska hem efter att ha deltagit i en fotbollskonferens i Luleå.

-Redan den första fotbollsskolan blev en succé, minns Birger Willman som har flera pärmur fyllda med anmälningar, utvärderingar och annat som produceras för att arrangera en fotbollsskola med drygt 200 barn och ungdomar från 6 till 16 år.

-Och vi har minst 50 ideellt arbetande personer som ställer upp som tränare,

ledare och funktionärer, fortsätter Birger Willman. Många i byn ställer också upp på ett eller annat sätt. Utan allas ideella insatser hade det inte varit möjligt att arrangera en fotbollsskola.

Under jubileumsåret hoppas Birger Willman och klubben att fotbollsskolan ska få över 200 barn och ungdomar.

De som deltog i den första fotbollsskolan återvänder idag med egna barn. Merparten av deltagarna är barn till utflyttade junosuandobor.

-Men vi har faktiskt haft en 7-årig grabb från USA som har varit med i fotbollsskolan. Han kom hit med sin mamma som hade hört talas om fotbollsskolan. Och vi har också haft en grabb från Spanien med släkt i Junosuando.

-Utän tvekan är fotbollsskolan en stor höjdarvecka i sommar. Då blir alla i byn som en enda stor familj, säger Birger Willman. Mina fyra barn har alla varit med i fotbollsskolan.

Höjdpunkten under fotbollsveckan blir "Juniscupen" med ett 25-tal deltagande lag, funktionärer och publik är de cirka 500 besökarna vid de två

gräsplanerna i "stadsdelen" Karlsbyn i Junosuando.

Birger Willman brinner för sina två stora intressen; musiken och fotbollen.

Vad gjorde Åsa-Nisse, hypnositören och lejonämjerskan i Junosuando?

Hotelliggaren för det idag nedlagda hotellet i Junosuando bjuder på en spännande och intressant läsning; en läsning som visar att den kände skådespelaren John Elfström övernattade i hotellet. Året var 1959 då Elfström, mer känd som Åsa-Nisse, skrev in sitt namn i hotelliggaren som idag tillhör det f.d hotellets kuriosa samling.

Frågorna som infinder sig är vad Åsa-Nisse hade för ärende till Junosuando. Medverkade han i en teaterföreställning eller besökte han någon släkting. Eller var det så att han tröttnade och behövde ett rum för natten efter en långt och tröttande resa?

Några svar på frågorna lär vi heller aldrig få...

Detsamma gäller nog för paret Leon och Maud Tonelli som även de övernattade i hotellet samma år som Åsa-Nisse. Det speciella för paret var vilka yrken de skrev i hotelliggaren att de hade.

Leon uppgav att han var en hypnotisör och hustrun Maud sade sig vara en lejonämjerska. Båda var födda några år in på 1920-talet. Om de fortfarande är i livet är de i 85-årsåldern.

En annan gäst med en ovanlig titel var Karl-Erik Jonsson som skrev in sig som en funderare...

-Läser man hotelliggaren noggrannare kommer man säkert att hitta ännu fler kända namn, säger den nuvarande ägaren Folke Rova.

Idag har de 7 rummen med sammanlagt 12 bäddar ersatts av 5 stugor som är utrustade med en dusch och toalett. I huvudbyggnaden finns en ångande bastu för stugornas gäster.

Under 1960- och 1970-talen fanns det en populär och välbesökt bar som låg på markplanet.

-På grund av förändringar i lagen var vi tvungna att flytta baren till det mellersta planet i huset, berättar Folke Rova. Lagen krävde att det skulle finnas två toaletter för män och kvinnor.

Namnet på baren är "Väinös bar" som är ett sätt att hålla minnet av Folkes pappa vid liv.

Baren har idag inte lika många gäster som i fornstora dagar. Förklaringen är att avfolkningen har minskat baren kundunderlag.

-Men ibland brukar det vara fullsatt i baren, berättar Folke Rova. Det är när vi har någon orkester på den lilla scenen. Vi har en ljudanläggning på scenen som får användas av den som vill spela och sjunga.

Under firandet av 373-årsjubileet i juli är samtliga stugor uthyrda. Folke och hans kusin samt hjälpreda Sven Rova hoppas på att sensommaren ska bli en bra säsong med rikligt med bär.

-Då brukar normmännen komma hit för att plocka hjortron som är fridlysta och förbjudna att plocka i Norge, avslutar Folke Rova.

Kanske var det myrnarnas guld, d.v.s hjortron, som lockade Åsa-Nisse, hypnositören och lejonämjerskan att ta in på det dåvarande hotellet i Junosuando?

Folke Rova driver puben och stugbyn med assistens av släktingen Sven Rova.

Robert i Junosuando har häcken full...

Smeden Robert Lustig i Junosuando i Pajala kommun har häcken full.

-Ja jag har fullt upp med olika jobb, berättar han under en paus i arbetet med att fylla häcken i ett garage som idag är hjärtat i hans företag Taiga Metall.

Med jämna och rytmiska slag slår han med smideshammaren på ett glöddgat järn som lyser rött och hett.

Men så är han ju också en trummis och gitarrist. Rytmen finns i blodet...

En gång i tiden fanns det gott om smeder i Junosuando. Idag är det endast Robert Lustig som för traditionen vidare i det nystartade företaget.

-Faktiskt har det gått så bra att jag funderar på att anställa en smed i höst, berättar han. Vi får se hur det blir.

Kunderna finns i Kiruna, Gällivare och på den egna hemorten. Högkonjunkturen i gruvbranschen har varit gynnsam för smeden Robert Lustig.

-Jag marknadsför mig genom att ringa kunden och fråga om de behöver en smed eller en svetsare, fortsätter han och skrattar. Och den marknadsföringen har fungerat utmärkt. Bland mina kunder finns många åkerier som behöver hjälp med olika svetsjobb.

Skillnaden mellan dagens och gårdagens smeder är stor. Idag använder en smed svetsar och andra maskiner som gör jobbet både lättare

och effektivare. När ekonomin tillåter hoppas Robert Lustig kunna investera i bl.a en maskinhammare som gör att han kan bearbeta grövre material.

-Jag skulle också vilja utveckla konstsmidet, berättar han. Idag har jag skapat en vedkorg som jag hoppas kunna sälja på en egen webbplats.

Förhoppningen är också att han kan kompletterautbildningen till smed vid Utbildning Nordskola i Hedenäset med ett gesällbrev. Hustrun Sanna Eklöf är utbildad till svetsare men är nu mammaledig.

-Hon är en otroligt duktig svetsare, berättar Robert Lustig som har en stark entreprenöriell känsla och ser ljus samt hoppfullt på framtiden.

-Blir det en gruvbrytning kommer den att få en stor betydelse för Pajala och Junosuando. Då finns det goda möjligheter för att Junosuando ska få fler att flytta till byn.

När han inte är i smedjan eller hos

en kund odlar han sitt stora intresse för musik. Faktiskt smider han även i detta fall planer på att bilda ett eget bluesband. Och han vet mer än någon annan att det gäller att smida medan järnet är varmt om man ska bli sin egen lyckas smed för att ha häcken full.

Världens originellaste bastu?

☒☒ -På Torne älv finns med stor sannolikhet en av världens originellaste bastur, säger Pär Granlund, kommunikatör vid Svenska Bastuakademien och med rötterna i Junosuando. "Sippi Belle" är namnet på en mindre kopia av en ångbåt som finns på Mississippi i USA. I byn finns också en buss med en vedeldad bastu. Förmodligen är det världens enda bastu med bältestvång...

Mikael och Maya gör den tornedalska vardagen till en exotisk upplevelse

I första hand ser den f.d byggnadsarbetaren Mikael Kangas sig själv som en familjefar med hustru och tre flickebarn. I andra hand är han och hustrun Maya två hängivna entreprenörer inom den växande upplevelseindustrin.

-Vår produkt är att vi erbjuder våra gäster från hela världen att få komma hit för att få uppleva den tornedalska vardagen.

Deras företag heter Aurora Retreat och finns i den lilla byn Junosuando vid den ständigt forsande livsnerven Torne älv i Pajala kommun i Tornedalen.

Säsongen är nyligen avslutad och nu börjar arbetet med att underhålla utrustningen och rusta inför den kommande säsongen som börjar i december och pågår till april. Mikael och hans kanadensiskfödda hustru Maya med rötterna i Toronto har fullt upp med att bl.a bygga trädgårdsbänkar. De har hjälp av en volontär från Schweiz.

Det 340 kvadratmeter stora huset som en gång i tiden var bostad åt kyrkoherden Manfred Wiss har paret förvandlat till ett "hotell" med 12 bäddar, ett restaurangkök och en matsal.

På byn cirkulerar ryktet om att världsartister har varit gäster hos Aurora Retreat. Mikael Kangas underviker att svara på min fråga om ryktet stämmer. Hans tystnad blir en bekräftelse på att ryktet stämmer...

Tystnaden om gästerna är en del

av det som Aurora Retreat erbjuder. Hit kommer gästen för att bara få vara i sitt vara och för att få uppleva lugnet och den rofyllda tystnaden i Junosuando.

-Det är en fantastisk upplevelse att få se även i det makalösa ljuset som finns under vintern, säger Mikael Kangas och blickar ut mot Torne älv som rymmer åtskilligt av den växande globala bristvaran; det rena och drickbara vattnet.

Han summerar den gångna vintersäsongen och berättar att han och hustrun har haft uppåt 1000 gästnätter från nästan samtliga europeiska länder.

-Vi har också haft gäster från Kina, Ryssland, Indonesien och USA m.fl tillägger han och berättar att företagets webbplats har inneburit en

hel del i företagets marknadsföring.

-Våra gäster har hittat oss när de har sökt på ordet aurora, avslöjar han.

Det är inte endast utländska gäster som besöker Aurora Retreat. Hustrun Maya ordnar kurser i yoga, Med hjälp av olika vegetariska kokar som arbetat på Aurora Retreat ordnas mattillställningar.

-Då bjuder vi in junosuandoborna att få komma hit till oss för att få äta en annorlunda mat, berättar Mikael Kangas om de välbesökta och uppskattade middagarna.

Paret Kangas har planer, drömmar och visioner om hur deras företag ska utvecklas. Närmast väntar ett engagemang i firandet av Junosuandos 373-årsjubileum som börjar den 12 och avslutas den 18 juli.

Även de avlidna ska vara med i jubileet...

Även de drygt 3 000 personer som är begravda i 711 gravar på kyrkogården i Junosuando kommer att bli ihågkomna i samband med byns 373-årsjubileum under hemvänderveckan.

-Jag och kyrkoherden Monika Metsävainio kommer att guida besökarna på kyrkogården, säger Östen Ruotimaa, kyrkogårdens vaktmästare.

Den första som begravdes var kangosbon Johan-Isak Nykäinen som gravsattes år 1904.

-På den tiden var det vanligt med stora familjegravar, berättar Östen Ruotimaa. Den största graven rymmer 6 avlidna personer.

Musikern Gun Olofsson kommer att sjunga för deltagarna i vandrigen bland gravstenarna.?

Nicolina älskar en mullrande V 8 i en amerikanare

I stället för att gå hemma och slå dank på dagarna väljer Nicolina Kaski, 19 år, att arrangera en s.k. cruising med amerikanska veteranbilar i samband med firandet av 373-årsjubileet i den lilla byn Junosuando i Pajala kommun i Tornedalen.

-Det är nå't visst med att höra en V 8 starta i en amerikanare, säger hon där hon står bredvid en av brorsornas blåglänsande Buick Le Sabre.

På Facebook har hon och kompisen Susanne Wedegren skapat en grupp för arrangemanget i Junosuando.

-Vi har redan fått 70 medlemmar i gruppen, berättar hon. Naturligtvis hoppas vi på att vi ska få ännu fler medlemmar.

Intresset för gamla amerikanska bilar har hon fått av sina två bröder och av föräldrarna. Äldsta brorsan Micke äger en Buick och en Chevrolet och den andra brodern Kristian äger en Buick Wildcat.

Själv drömmer Nicolina Kaski om att en dag för råd att köpa en Pontiac Bonneville.

-Det finns så många amerikanare som är vackra och originella så det är svårt att välja.

Efter att ha varit med i två bilträffar i Gällivare och Luleå åkte hon hem och funderade på att arrangera en liknande träff i Junosuando.

-Jag får inga andra jobb än inom äldrevården och därför väljer jag att hitta på nå't att göra i stället för att bara gå hemma och vara arbetslös.

Nicolina och Susanne har inventerat beståndet av gamla amerikanare i Junosuando och har räknat att det finns ett 15-tal bilar.

-Vi hoppas att det finns fler som har veteranbilar som är intresserad av att vara med.

Tanken är att deltagarna samlas utanför Folkets hus i byn. Bilarna åker sedan i en karavan genom byn innan bilarna slutligen ställs upp på stranden vid Torne älv.

Den som aldrig förr har upplevt att få sitta i en gammal amerikanare ska få

chansen att få en åktur.

-Publiken får också möjlighet att rösta på vilken bil som de anser är vackrast respektive fulast, säger Nicolina Kaski. Dessutom kommer vi att erbjuda försäljning av hamburgare.

På kvällen blir det samling utanför "Logen" där det spelas rockn roll för hela slanten. Och naturligtvis kommer den musiken att strömma ur högtalarna i alla gamla amerikanare.

Hur gammal är byn Junosuando?

Svaret är att det är ingen som med säkerhet vilket årtal som byn skapades. Till skillnad från städer som grundlagts av en kung är det betydligt svårare att fastställa en byns eller en plats ålder. Det finns därför

åtskilliga antaganden och gissningar om byn Junosuando ålder. 373-årsjubileet firas med år 1637 som utgångspunkt. Det var det året som Lars Larsson Pesu omnämns som husbonde på sedermera Lasu Nybygge i Junosuando 1637-84. Enligt sägnen lär det dock ha funnits en jägare, fiskare och björnjägare vid namn Karkea som var bosatt i Junosuando betydligt tidigare än Lars Larsson-Lasu. Den pågående forskningen om Junosuandos ålder lär nog presentera nya rön vid ett kommande symposium i byn...

Klart att det finns häxor...

Om du tror att det inte finns häxor så tror du fel. I Kulmungi finns det en häxa. Agneta Öhman heter hon och hon kommer att finnas på plats i Junosuando i samband med jubileumsfestligheterna.

-En häxa månar om naturen och använder naturens resurser till sin hjälp, berättar Agneta Öhman som har blivit kallad för häxa ända sedan barnsben. Jag flyger inte på en kvast som det flesta tror utan min kvast använder jag för att rensa hem och sopa bort elände. Jag älskar alla djur och favoriter är katter som jag har fyra av. En häxa försöker få balans med naturens hjälp. Läs mer om häxan på den här webbplatsen: synsk.se

Ring in din bild av festligheterna i Junosuando!

Låt mänskligheten få veta vad som händer och sker i Junosuando under det festliga firandet av 373-årsjubileet och hemvänderveckan! Det kan du göra om du har med dig

din digitala kamera eller Iphone. Fotografera gärna roliga, överraskande och annorlunda bilder. Tänk på att det fotografiska ögonblicket kommer långsamt som en snigel men försvinner snabbt som en blix. Så var beredd! Publicera dina bilder på www.facebook.com Sökord: Juno

Multiinstrumentalisten Birger Willman har förverkligat sin dröm

Multiinstrumentalisten Birger Willman har förverkligat sin dröm som länge har varit att han ska ha spelat in en CD-skiva. Nu har drömmen blivit verklighet.

I 25 år har multiinstrumentalisten och musikläraren Birger Willman i den lilla byn Junosuando i Pajala kommun hoppats på att en dag få möjlighet att förverkliga sitt livs dröm.

Inom kort kommer hans dröm att ha blivit verklighet.

En CD-skiva med 12 egenhändigt komponerade melodier pressas för fullt och kommer att snart vara på väg till kunderna som har förhandsbeställt hans första skiva.

-Faktiskt drömmer jag redan om att ge ut en till CD-skiva, berättar musikläraren.

Han har haft obefintliga kostnader för att ha inhyrda musiker på skivan som har spelats in i en musikstudio i Neistenkangas. Om man som Birger Willman klarar av att spela på inte mindre än imponerande 10-15 instrument behövs

det inga medmusikanter.

-Mina huvudinstrument är gitarr och sång, berättar han där han sitter omgiven av ett flertal instrument. Efter gitarr spelar jag gärna piano.

Innan det var dags för honom att gå in i musikstudion måste han välja vilka melodier som skulle spelas in. Han hade drygt ett 50-tal melodier av vilka han valde bland.

-Det var ingen lätt uppgift, sammanfattar han urvalet.

I sin ungdom inspirerades han av musikgrupper som Beatles, Stones och av svenska förebilder som Björn Afzelius och i nutid Lars Winnerbäck med flera.

-Men egentligen är jag nog en musikalisk allätare. Det är en alldeles för svår uppgift att rangordna mina musikaliska förebilder.

Hans första CD har han gett namnet "Förmodligen" och inspirationen till de

12 melodier har han fått från egna upplevelser och intryck från verkligheten. En av melodierna är en hyllning till Tornedalen som betyder mycket för multiinstrumentalisten Birger Willman.

-Inspirationen till melodin "120 mil" fick jag när jag körde vilse i Stockholm. Det var ett fullständigt kaos och jag visste inte var jag befann mig.

Sonen som var bosatt i Stockholm hjälpte honom att så småningom nå slutmålet.

Intresset för musik föddes tidigt hos Birger Willman som har fört det vidare till sina barn.

Under det stundande 373-årsjubileet i samband med firandet av Junosuandos hemvändervecka kommer Birger Willman att presentera sin CD-skiva vid ett utgivningskalas i byns Folkets Hus.

Stig-Bertils orkester gör comeback

För 41 år sedan hade den populära orkestern Stig-Bertil sin allra första spelning. För ett antal år sedan upphörde orkestern med sina regelbundna spelningar i danslogar runt om i länet.

På lördagen den 17 juli kliver de fem orkestermedlemmarna återigen upp på scenen i "Logen" i Junosuando.

-Det ska bli fantastiskt roligt att få spela igen, säger Stig Smedqvist som är kapellmästaren som har fått ge sitt namn till orkestern. Bertil är mitt andranamn.

Redan innan Stig Smedqvist hade lärt sig att räkna och skriva kunde han spela på ett dragspel.

-Jag hade fått ett dragspel av mina två äldre bröder, berättar

Stig Smedqvist som växte upp tillsammans med 6 bröder och 2 systrar.

-5 av mina syskon spelar nå't instrument så visst kan man säga att jag har vuxit upp i en musikalisk familj. Även min pappa var musikalisk.

Musiken har sedan starten varit endast en stimulerande hobby för de 5 medlemmarna i orkestern.

Gruppen har spelat in ett kassetband med ett antal populära danslåtar med ursprunget i nygammalt och svensktoppsgenrerna.

-Vi sålde mycket bra av kassetterna som vi hade med på våra spelningar, berättar Stig Smedqvist.

En av de mest önskade låtarna var varit "Leende guldbruna ögon". Återstår att höra om Stig-Bertils kommer att spela den låten i "Logen"?

Bäddat för tunggung i "Logen" i Junosuando!

Foto: Robert Lundberg

Bluesgruppen Ramblin Minds är en av de grupper som kommer att framträda på fredagen den 16 juli i legendariska "Logen" vid Torne älv i Junosuando.

-Vi är bättre än någonsin, lovar gitarristen Anders Wedin som är en av dem som bildade bandet år 1987 i Piteå. Vi är bättre tack vare att vi har förstärkt bandet med två duktiga saxofonister.

I början spelade Ramblin Minds mest på pubar i norra Sverige. Genombrottet kom då gruppen kompede den kände pessimistkonsulten och nydepressionisten Ronny Eriksson.

-Nuförtiden turnerar vi över hela landet med en och annan utflykt till Norge och Finland, berättar Anders Wedin. Vi spelar åt jazz- och bluesföreningar samt på festivaler med mera.

-Vår musik är en blandning av Chicago-, jump- och västkustblues med ledstjärnor som Louis Jordan, Wynonie Harris, Little Walter och Guitar Slim. Låtar av dessa blandas mer och mer upp med eget material. Den kommande spelningen i "Logen" är inte den första i Junosuando för Ramblin Minds.

-Jag vill minnas att vi har spelat två gånger tidigare i Junosuando. En av gångerna bör ha varit på en liten pub i byn.

En annan grupp som kommer att stå på scenen i "Logen" är Blågräs. Gruppen spelar som namnet antyder amerikansk bluegrass och består av två musiker: Peter Fredriksson som sjunger och spelar mandolin och Peter Ulvén som sjunger samt spelar gitarr.

-Vårt mål är att inte försöka låta som

alla andra trubadurer som harvar runt på krogar och diverse fester, skriver duon på sin webbplats. Och det har vi lyckats bra med. Blågräs skapar ett intressant sound och ger låtar som publiken har hört tidigare en ny dimension med bluegrass och irländsk folkmusik som inspiration.

Bluesgitarristen Tony Smedqvist med rötterna i Junosuando kommer med sitt band **Hog Hill** till "Logen" för att spela.

-Men det blir ingen blues den här gången, förklarar han. Jag tror att vår musik kommer att gillas av både ung som äldre. Det kommer i alla fall att svänga om vår musik.

I maj var gruppen på en turné till världens minsta by som är staden Wuhan i mellersta Kina.

-Det är ingen skillnad mellan Junosuando och Wuhan. Skillnaden är att det är en lång flygresa till Kina. En annan grupp som spelar i "Logen" är **Stylemasters** från Kiruna. Bandet spelar allt från tidiga Elvis-låtar till "Finn Rock" a la Hurriganes med nedslag hos bl.a Dion, Robert Gordon och Eddie Meduza .

Riff Makers från Pajala är en gungig musikalisk hyllning till den australiensiska rockgruppen AC/DC. Med dessa band på scenen finns det goda förutsättningar för att det kommer att bli en hel del sväng och tunggung i "Logen". Du som vill vara säker på att få plats gör klokt i att förhandsköpa en eller flera entrébiljetter till denna musikaliska kväll. www.ticnet.se

Missa inte den mobila dansbanan!

Missa inte att ta dig en svängom innan den mobila dansbanan far vidare från Junosuando!

Dansbanan kallas "Sääskisafari" och betyder på svenska "Myggsafari".

Det är Tornedalens Musikklubb som turnerar runt till olika byar i både Sverige och Finland med dansbanan. Musikklubben är en förening som bildades 1983.

Speciellt med musikklubben är att den har verksamhet både i Sverige och i Finland. Musikklubben har blivit känt för den unika dansbaneturnen som ska ge byarna dansbanor som har blivit nedlagda under årens lopp. "Myggsafarin" har föreningen haft som kärnverksamhet i över 20 år. Föreningen har Pello som hemsäte och medlemmarna kommer från Sverige, Finland och även Norge.

Alla älskar det algräddade brödet från Junosuando

Redan klockan 4 på morgonen börjar Barbro Flygare-Fors att elda i den stora stenugnen i bagarstugan i Junosuando. Efter knappt 5 timmar senare är brödet färdigt att levereras till de väntande kunderna i byn och intilliggande byar.

-Förmodligen är det tack vare att vi eldar med alved som gör att brödet blir smakrikt och gott, förklarar Barbro Flygare-Fors och får ett instämmande av bagarkollegan Birgitta Wiss.

Än så länge ryker det ur skorstenen endast en gång i månaden i bagarstugan som en gång i tiden var en lägenhet åt någon av byns pensionärer. Ingen av de bakande damerna vet exakt hur många bröd som har bakats sedan bagarstugan invigdes.

-Men nog har det blivit ett och annat bröd under årens lopp, säger Birgitta Wiss och vänder regelbundet ett bröd som gräddas i ugnen.

Sakta får brödet en gyllene färg och det blir svagt bränt i kanten. Efter att brödet har fått svalna paketeras det och läggs i en kartong innan det hämtas av kunderna.

-Visst blir det en bra förtjänst till föreningen, fortsätter Birgitta Wiss. Vi har sålt slut på vartenda bröd varje gång som vi har bakat det.

Brödet heter på tornedalsfinska "Mamman Leipä" och betyder (översättningen).

Brödbakning är en tradition som är på utdöende Junosuando. Få ungdomar vill lära sig att baka matbröd av olika slag.

-Men de äter gärna av brödet som de tycker är fantastiskt gott.

Vill du pröva att baka brödet får du här ett reducerat recept: 2 liter 37-

gradigt vatten, 2,5 dl matolja, 1 hg jäst, 0,5 dl brödsirap, 0,3 dl salt, 0,7 kg vetemjöl och 2 kg rågsikt.

Varje brödskivas vikt bör vara 450 gram och kan också gräddas i en elektrisk ugn. Fast då får du inte den goda smaken av al som eldats i ugnen.

Det är nåt konstigt i Junosuando...

Tro det om det du vill; men det vimlar av konstnärer i Junosuando. Den mesta kända är den framlidne konstnärinnan Tora Regina Rensgard som visar sin utställning "Livet förr i tiden" på Mäkitörmä i Toras hemgård.

-Det finns så många duktiga och kreativa bybor som sitter i sin källare och skapar. Självt tycker de att det är

inget märkvärdigt, men jag blir alldeles stum när jag ser vad de har gjort, säger Mary Calla som är en av dem som tillsammans med Vivianne Lundberg organiserar utställningen av konst och hantverk i Aurora Retreat i den gamla kyrkoherdebostaden mitt emot den nedlagda konsumbutiken.

Konstutställningen presenterar följande konstnärer: Nils Hjærtström med "Mukkakniven" och hans fru Thyra med bl.a vävda ranor samt dottern Anneli som har målat porslin. Axel och Eva Hjærtström som

tillsammans gjorde rotslöjd. Joakim Karkea är en ung och duktig konstnär som har gått på konstutbildning i Sunderbyn. Kerstin Palovaara och Gunda Hjærtström som målar tavlor. Tre generationer som målar: Rosa Sjö Sund, Ulla Sjö Sund och Johanna Indset Sjö Sund, Birgit Karkea och Elsa Olofsson. Vidare visas konst av de bortgångna konstnärerna Birger Fors, Aili Kangas, Asle Ruotimaa, Lars Johdet, Helena Kruukka och Leo Kruukka. Parets dotter Pia Kruukka och Inga-Lill Poromaa deltar också

Lappland Kulturbyrå satsar på Tornedalen!

Premiären för "Tornedalsk kulturfest" i november i fjol i Kulturens hus i Luleå blev en stor succé för arrangören Thomas Olofsson vid Lappland Kulturbyrå.

-Succén gör att jag törs satsa på en fortsättning i år, säger den utflyttade tornedalingen som idag har Piteå som utgångspunkt för företagets satsning på att uppmärksamma Tornedalen.

Efter höstens tornedalska kulturfest tar Lappland Kulturbyrå sikte på att arrangera en motsvarande fest den 25-27 februari i Södra Teatern i Stockholm.

-Men först ska vi fira min gamla hemby Junosuandos 373-årsjubileum i samband med en hemvändarvecka den 12-18 juli i sommar.

I många år var Thomas Olofsson initiativtagare och projektledare för den årliga "Rallarfesten" i Kiruna. Utöver det arbetade han som danslärare och lekfarbror vid stadens förskolor och daghem. Ända sedan barnsben hemma i Junosuando har kulturen legat varmt om hjärtat hos Thomas Olofsson.

-Vad vore livet utan den

variationsrika och inspirerande kulturen, frågar han retoriskt.

Det som han vill skapa är mötesplatser för människor med olika kunskaper, ambitioner, kulturer.

-I Tornedalen finns en enormt stark dragningskraft i regionens kultur, fortsätter han. Tyvärr har vi varit dålig på att ta till vara och uppmärksamma regionens kultur i vid mening. Jag och Lappland kulturbyrå är i alla fall fast beslutna att skapa mötesplatser och andra evenemang som gör att det skapas processer som ska bidra till att utveckla Tornedalen.

Närmast arbetar han med att förbereda det kommande firandet av 373-årsjubileum och hemvändarveckan i hans gamla hemby Junosuando.

-Det finns olika arbetsgrupper som arbetar för fullt med att förbereda det innehållsrika programmet. På programmet kommer det att finnas en rock- och bluesfest i "Logen" vid Torne älv, en karavan med gamla amerikanska bilar, en konstutställning, en innehållsrik matbuffé som fått namnet "Hemlängtan", en guidad vandring på kyrkogården och två andra jubileer.

Idrottsklubben Junosuando IK

firar ett anrikt 75-årsjubileum och klubbens fotbollsskola firar 30 år. Fotbollsskolan kan ståta med att vara länets första.

I höst, närmare bestämt den 12-14 november, blir det på nytt en kulturfest för Tornedalens kultuarbetare. Musikgrupperna Jord och Raj Raj band är självskrivna att medverka i festen som arrangeras i Kulturens hus i Luleå.

-Jag hoppas att Tornedalens företagare, kommuner och organisationer deltar i kulturfesten för att presentera sig för besökarna som är nyfikna och intresserade av Tornedalen.

Nästa år kommer "Tornedalsk kulturfest" att arrangeras preliminärt den 25-27 februari i Södra Teatern i Stockholm. Programmet för den kulturfesten är fortfarande i sin linda.

-Idéer och förslag saknas inte för hur Tornedalen ska presenteras för alla stockholmare och utflyttade norrbottningar, lapplänningar och tornedalingar, avslutar Thomas Olofsson.

Ytterligare information:

Thomas Olofsson, mob: 0730 766 566,
thomas.olofsson@lapplandkulturbyra.se
www.lapplandkulturbyra.se